

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - tel. 83-177

PODUREDNIŠTVO:

34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - tel. 414646

Polletna naročnina L. 1.750

Letna naročnina L. 3.500

Letna inozemstvo L. 4.500

Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XXIV. - Štev. 34 (1216)

Gorica - četrtek, 31. avgusta 1972 - Trst

Posamezna številka L 80

Farizejstvo današnje družbe

V ospredju svetovnega zanimanja so te dni olimpijske igre v Münchnu v Nemčiji. V soboto 26. avgusta so se začele z vso svečanostjo, kakor je ni deležen noben drug dogodek v današnjih dneh. Olimpijsko baklo je na stadion prinesel nemški telovadec Günther Zahn in z njo prižgal olimpijski ogenj, ki bo gorel do konca tekem dne 10. septembra.

Slovesno odprtje letošnjih olimpijskih iger so oddajale vse svetovne televizije in radijske oddaje z izjemo Kitajske. Trdijo, da je prizor odprtja gledala ena milijarda ljudi in da bo prav toliko zemljanov sledilo oddajam olimpijskih iger do konca.

Svet pač postaja zmeraj bolj majhen in s tem tudi zmeraj bolj enoten. Toda prav ta majhnost in enotnost človeškega rodu priča tudi, kako je danes svet sam v sebi razklan in kako je ta razklanost grožnja. Mislim pri tem na incident, ki se je pripetil pred začetkom iger, ko je olimpijski odbor s 36 glasovi proti 31 izglasoval, da se morajo izključiti od nastopanja na igrah tekmovalci iz Rodezije. Zadeva je naslednja.

VDOR POLITIKE V SPORT

Olimpijske igre so po svojem načelu odprte vsem tekmovalcem celega sveta, da so le amaterji in ne profesionisti, to je, da gojijo šport iz ljubezni do športa in ne zaradi denarja. To je osnovno načelo olimpijskih iger. Tu se ne gleda na barvo kože, na vero, na politično ideologijo, na strankarsko opredeljenost, na državno pripadnost: šport naj družijo ljudi in ne da jih razdvaja.

Toda letos se je zgodilo, da je med 124 državami, ki so priglasile svoje športnike za nastop na olimpijskih igrah, prijavila svoje tekmovalce tudi južnoafriška država Rodezija. O tej je znano, da vodi izrazito rasistično politiko nasproti črncem.

O zadevi je razpravljala tudi Organizacija združenih narodov. Ta je Rodezijo obsodila zaradi njenega plemenskega razlikovanja do črncev in ji napovedala tudi posebne sankcije. Vse to je prav na političnem področju. Toda je to prav tudi na športnem polju? So ravnali po pravici in v športnem duhu tisti, ki so v Mednarodnem olimpijskem odboru glasovali za izključitev rodezijskih športnikov od udeležbe na letošnji olimpijadi?

Predsednik olimpijskega odbora Avery Brundage je glede tega izjavil: »Slo je za odkrito vmešavanje politike. Namerili so na nas (v odboru) samokres v glavo. Slo je za politično izsiljevanje, za nič drugega kot za izsiljevanje in mi smo se vdali. Boril sem se do konca z vsemi svojimi močmi, toda sem izgubil.«

To je odgovor moža, ki je dvajset let predsedoval olimpijskemu odboru in pripravljal pet olimpijskih iger po zadnji vojni. Politika je zašla v šport in zato imamo tudi v športu dvojno mero. Pred skupino športnikov se ne vprašajo več, ali so športniki, ki ljubijo in gojijo šport, temveč iz kakšne države so, kakor se vprašujejo politiki.

In to je slabo, zelo slabo, ker zapelje športnike v diskriminacijo, proti kateri pravijo, da se borijo. Tudi v športu se tako pojavi dvojna mera, kajti enim se priznava, kar se pri drugih graja. Pogledajmo, kako to drži.

RAZNI NAČINI DISKRIMINACIJE

Rodezija izvaja rasno diskriminacijo. To je res. Toda ali jo izvaja samo Rodezija? Libijski voditelj polkovnik Gadafi je izgnal iz Libije vse italijanske naseljence, tudi tiste, ki so živeli tam že drugi in tretji rod.

Ugandski predsednik Idi Amin je prav te dni izdal ukaz, da morajo zapustiti državo vsi tisti, ki so azijskega rodu, pa naj bodo angleški državljani ali pa ugandski, to ni važno. Tako bo moralo v izgnanstvo kakih 50.000 Ugandcev, ki imajo angleško državljanstvo, in kakih 23.000, ki so sprejeli ugandsko državljanstvo. Nič

ne pomaga, niso črnci, zato morajo iti.

Pred mesecem dni smo brali o strašnem pokolu v državi Burundi. Tam je eno plemo na oblasti in ne pusti, da bi drugo plemo tudi kaj ukazovalo. Zato plemenski rododomor. V zadnji številki »Katol. glas« smo brali izjavo Jirija Pelikana, nekdanjega člana centralnega komiteja češkoslovaške partije, ki obtožuje sedanjí Husakov režim v Pragi o diskriminaciji na račun mnogih tisočev češkoslovaških državljanov, ki so se režimu zamerili: ne dobijo službe, zato morajo stradati.

To diskriminacijo je prvi vpeljal sovjetski režim v Rusiji, ki je na ta način v preteklosti izstradal milijone svojih državljanov in jih še danes sili v stradanje. Tak politična in ideološka diskriminacija vemo, da je v veljavi pod vsemi komunističnimi režimi, tudi pod najbolj počlovečenim, ki je jugoslovanski. Tudi tam velja pravilo, da niso vsi državljani enaki, saj nekatere službe smejo vršiti le partiji in nekatera mesta so pridržana le partijcem.

Omenili smo nekaj oblik diskriminacije, ki se danes vrši na svetu. Gre za plemensko, ideološko, versko, strankarsko diskriminacijo. Ali zmeraj za diskriminacijo, ki je tudi danes svet prepoln morda bolj kot kdaj koli prej.

Toda zakaj vidi svet diskriminacijo samo pri enih, pri drugih ne? Zakaj vidi npr. v Vietnamu samo ameriške bombe, ki rušijo nasipe v Severnem Vietnamu, ne vidi in nikoli pa ni videl pokolov, ki so jih komunisti vršili in jih še vršijo nad svojimi političnimi nasprotniki, nad ženskami, starci in otroci v Južnem Vietnamu?

RAZNI INTERESI MOČNEJSI KOT RESNICA IN PRAVICA

Odgovor menim, da je samo eden: ker so vsa velika sredstva javnega obveščanja v službi politike in političnih interesov in ne v službi resnice in pravice. Vsak dan nam perejo možgane po radiu, televiziji, v časopisih. Ker je to pranje enostransko, ne moremo več ločiti, kaj je res in kaj je prav.

Zato govorimo in sodimo tako, kakor pravi televizija Ljubljana ali radio Moskva ali kakor piše »New York Times« ali »Unita« in tako dalje. Poslušamo, kaj pravi Angela Davis ali kako se širokousti Jane Fonda. Ti so naši informatorji in tudi naši preroki; po njih sodimo tudi mi. Sami pa ne znamo razmisliti, kaj je prav in kaj ni, ne znamo prisluhniti svoji vesti.

Od tod toliko farizejstva v današnjem svetu. Tudi tisto farizejstvo, ki ga je zagrešil Mednarodni olimpijski odbor te zadnje dni.

MIKLAVZ BOZIC

Nixon znova kandidat

Na republikanskem zborovanju v Miami Beach je bil sedanji predsednik Sev. Amerike Richard Nixon, kot je bilo pričakovati, znova izvoljen za kandidata na predsedniških volitvah, ki bodo letos v začetku novembra. Tudi Spiro Agnew, dosedanji podpredsednik, bo še naprej ostal na tem mestu.

Ob sprejemu imenovanja za kandidata republikanske stranke je Nixon povabil vse ameriške volivce, naj oddajo glas zanj, da mu bodo tako »omogočili nadaljevanje svetovne politike za mir in napredek«.

Glede Vietnama je dejal, da bi zahteva njegovega nasprotnika na bodočih volitvah demokratskega kandidata McGoverna o »brezpogojnem umiku ZDA« omogočila komunistom nadzorstvo vsega Vietnama. Za svetovni mir — je zatrdil Nixon — bi bilo porazno, »če bi Južnemu Vietnamu vsilili komunistični režim. Če bi v sedanjem trenutku izdali naše zaveznike, bi to vzelo pogum našim prijateljem v svetu in dalo spodbudo našim sovražnikom za okrepitev njih napadalnosti.«

Sklicujoč se na demokratske predsedni-

čez dober teden se bodo v Kanalski dolini začela dela regionalnega kongresa evropskih narodnih manjšin »Alpe-Adria«, ki ga organizira Federalistična unija evropskih narodnostnih skupnosti (FUENS). Že sam naziv zborovanja »Alpe-Adria« nam lahko takoj da razumeti, da gre tu predvsem za srečanje manjšin, ki žive v sklopu alpskega loka in segajo do Jadranskega morja. Pri tem pa moramo vzeti ta pojem nekoliko širše od običajnega pojmovanja omenjenega naziva, saj bomo tu lahko zabeležili manjšine od zahodnih do vzhodnih Alp oz. Panonske nižine, obenem pa srečali tudi zastopstva ostalih narodnih skupnosti severne in zahodne Evrope.

Ni prvič, da srečamo v naši deželi podobno prireditev. Že pred leti bi se bil moral vršiti prav v Gorici (leta 1966) manjšinski kongres FUENS-a, pa je nato iz znanih razlogov zadnji trenutek izostal. Še kasneje so se v naši deželi npr. v Vidmu vršila krajša srečanja predstavnikov te organiza-

cije, vendar pravega kongresa v takem obsegu, kot se sedaj obeta, še ni bilo.

Mislim, da je še posebno primerno izbran prav kraj kongresa — Kanalska dolina s Trbižem in Zabicami. Prav tu namreč poteka mejna točka, ki bi jo sicer lahko še bolje imenovali stično točko, med tremi etničnimi svetovi: slovanskim, romanskim in germanskim. Tromeja sama je danes živa podoba tega edinstvenega geopolitičnega stanja. Gotovo bo prav to dejstvo samo že dobro in vzpodbudno jamstvo za uspeh kongresa.

POMEN TAKIH KONGRESOV

Kaj pa pravzaprav pomeni FUENS? To je zveza številnih političnih organizacij evropskih narodnih manjšin, ki vidijo prav v povezavi in skupnem nastopu večjo možnost za uveljavljanje manjšinskih pravic nasploh kakor tudi obrambo posameznih manjšin. V tej organizaciji so zastopani manjšinski predstavniki od Skotov in

Flamcev do Bretoncev in Baskov kakor Dancev v Nemčiji ali Kataloncev, da ne govorimo o južnih Tirolcih, primorskih in koroških Slovencih ter gradiščanskih Hrvatih. Že samo sedanje vodstvo nam lahko zgovorno prikaže dejansko stanje — predsednik bivši senator dr. Volgger (južni Tirolec), podpredsednik dr. Vospemnik (koroški Slovenec), generalni tajnik Povl Skadegard (Danec).

Slovenska prisotnost v FUENS-u je zelo pomembna. To še posebej ne samo zato, da se slovenska navzočnost kaže v nekem mednarodnem organizmu ali pa da se tudi v širšem svetu prikaže slovenska zamejska problematika in s tem posredno pomaga pri rešitvi domačih manjšinskih problemov, ampak tudi da se izbije neke neizrečene, a mišljene obtožbe in sumničenja do FUENS-a, češ da je ta v glavnem zbirališče oziroma pribežališče nemških ali bolje pangermanskih struj s primesjo raznih revanšističnih krogov (Sudetov ali Slezijcev).

Če so tudi v organizaciji predstavniki kakih podobnih nemških begunskih gibanj, ti gotovo ne morejo določiti osnovne politike FUENS-a, zlasti pa ne njegovih pozitivnih prizadevanj v korist vseh evropskih manjšin. In prav v tem bo prav od naše dejanske in ne le formalne prisotnosti odvisno, ali bo FUENS vedno bolj postal resnična slika vseh evropskih narodnostnih skupin, ki se nahajajo izven lastnih matičnih meja in odraz njihovih zdravih teženj. Gotovo lahko prav zato izpodbijemo vsaka nepotrebnata natolčevanja določenih krogov na račun te manjšinske federacije in s svoje strani toplo pozdravimo bližnji kongres v Kanalski dolini.

NAŠE UPANJE

Kot člani narodne manjšine lahko še posebej z upanjem gledamo na trbiško srečanje. To bo gotovo nudilo vsem odgovornim zastopnikom manjšine, še posebej onim, ki direktno sodelujejo pri organizaciji, da se prav mimo potrebnih stikov in medsebojne informacije pobliže seznanijo s problematiko zastopanih manjšin in tako sami lahko prenesejo razne izkušnje drugih na svoje odgovorno delovno področje. Prav to je gotovo eden izmed glavnih namenov samega kongresa.

Končno bo pa sam kongres manjšin »Alpe-Adria« nudil tudi edinstveno možnost, da se predstavniki odgovornih oblasti v državi resno zamislijo in enkrat odločijo za pravilno reševanje manjšinskega vprašanja v celoti. Kot so že zelo dobro uredile južnotirolsko vprašanje, naj sedaj enako pozitivno in za manjšino zadovoljivo rešijo celotno vprašanje Slovencev v deželi Furlaniji-Julijjski Benečiji.

Prav dežela, v kateri se vrši omenjeni kongres, z bogato prisotnostjo Slovencev in Furlanov, nima še rešenega tega osnovnega vprašanja, zaradi katerega je tudi sama nastala. Zato pozivamo odgovorne kroge, naj ne zamudijo te priložnosti.

Izgleda, da danes obstaja politična volja za ugodno rešitev nerešenih vprašanj slovenske manjšine. Upati je, da prav zato zaviralni dejavniki ne bodo prevladali nad političnim realizmom in ustavnimi načeli ter demokratičnimi zahtevami.

A. B.

Začele so se 20. olimpijske igre

V teh dneh je bavarsko mesto München središče sveta. XX. mednarodne poletne olimpijske igre, tudi olimpiada imenovane, ki jih je leta 1896 prikladal v življenje kot spomin na nekdanje grške športne igre v Olimpiji francoski baron Pierre de Coubertin, bodo presegle po svoji tehnični strani, številu udeležencev pa tudi po svojih izdatkih vse dosedanje.

Dve milijardi nemških mark, kar odgovarja 360.000 milijonom lir, je bilo uporabljenih, da bi imele te igre dostojen okvir. Zaradi njih je mesto München popolnoma spremenilo svoje lice. Zgradili so podzemsko železnico, preuredili cestni promet in postavili posebno olimpijsko naselje. Središče tega naselja je olimpijski stadion, ves pod streho, v katerem je prostora za 80.000 gledalcev.

Tudi za duhovne potrebe nastopajočih je poskrbljeno. Sredi olimpijske vasi, kjer je prostora za 11.715 športnikov in 1.872 športnic, stoji ekumensko središče s katoliško in protestantsko cerkvijo. 22 dušebrižnikov, ki znajo različne jezike, skrbi za bogoslužje, razne pobožnosti in je na voljo za duhovne razgovore. Pa tudi nekristjanom je dana možnost za njihovo bogočastje.

V grški Olimpiji so se najboljši grški športniki borili med seboj za lovorjev venec zmage. Ta je pomenil največjo čast za človeka. Danes pa pomeni olimpijada tekmovalce med zastopniki raznih narodov in držav, lovorjev venec pa se je umaknil zlatim, srebrnim in bronastim kolajnam. Ves čas po zadnji vojni se za premoč v tej tekmi za kolajne spoprijemata Sev. Amerika in Sovjetska zveza. Tudi šport naj bi izpričal, kateri politični sistem je boljši...

V grški Olimpiji so bila vsa tekmovalna posvečena najvišjemu bogu Zeusu, ki je bival na gori Olimp v Tesaliji. Tako so bile te grške igre posvečeno dejanje, najvišje bogoslužje. Današnje olimpijske igre niso več to; postale so izraz potrošniške družbe. Imajo pa v sebi pečat človekoljubja, mednarodnega bratstva in razumevanja. Zato so kljub nekim nedostatom nekaj plemenitega in hvale vrednega.

Za verne ljudi pa naj bi bila olimpijada priložnost, da temu prizadevanju po medsebojnem razumevanju dodajo še božji del, ki nam je bil dan po Jezusu Kristusu. Trudili naj bi se, da zdravemu telesu vlijemo zdravega duha, ki se trudi za božjo resnico in ljubezen.

Vse naše življenje je po besedah sv. Pavla kakor velika olimpijada, ko vsi tečemo, se vsi borimo v areni življenja. In če so na športnem stadionu le redki deležni odlikovanj, je pa v areni našega življenja vsakemu pripravljena »krona zmage«.

Umrli je kardinal Dell'Acqua

V nedeljo 27. avgusta je v Lurdu po večerni procesiji, zadet od srčne kapi, nenadoma umrl kardinal Angelo Dell'Acqua. Imel je 68 let. Po rodu je bil iz milanske nadškofije. Ko je bil msgr. Margotti papeški nuncij v Carigradu, je bil Dell'Acqua njegov tajnik. Z njim je prišel tudi v Gorico, ko je msgr. Margotti postal gorški nadškof. Iz Gorice je bil kmalu poklican v Rim, kjer se je zaposlil v Vatikanu na državnem tajništvu.

Bil je med najbližjimi sodelavci papežev Pija XII. in Janeza XXIII. Ta dva sta mu poverila mesto namestnika državnega tajnika (zunanjega ministra). Papež Pavel VI. ga je 26. junija 1967 imenoval za kardinala in obenem postavil za vikarja rimskega mesta. Kardinal Dell'Acqua je bil častni član goriškega stolnega kapitlja, zato je njegova smrt imela globok odjek tudi v našem mestu.

Evharistični kongres in krajevna občestva

Evharistični kongres, ki bo sredi septembra v Vidmu, hoče odgovoriti na eno najbolj važnih zahtev sodobne in še zlasti bodoče krščanske prisotnosti v svetu. Zastavlja si je namreč zahtevno in v samo jedro krščanstva segajočo nalogo: osvetliti odnose in notranjo povezanost, ki je med evharistijo in krajevnimi občestvi, katera bodo v prihodnosti temeljne cerkvene strukture, nosilke krščanskih silnic: občestvenosti, povezanosti, soudeležnosti pri Kristusovem odrešilnem poslanstvu. Evharistija je namreč temelj, na katerem se snujejo krajevna občestva, in hkrati pravir njihove notranje strnjivosti, življenjske dinamičnosti in učinkovitosti.

Evharistija je kajpak skrivnostno veselje razseženosti, saj podpira ves človeški rod na potovanju skozi zgodovino, oznanjajoč mu končni vrhunski cilj vseh človeških naporov in prizadevanj (Cs 38, 2). Stalni odbor za prirejanje evharističnih kongresov v Italiji je pa sklenil, naj evharistični kongres v Vidmu posveti vsi svojo pozornost strogo omejenemu področju: odnosu med evharistijo in krajevnimi občestvi.

Zdelo bi se, da je ta omejitev preozka, neživljenska, je pa v resnici zelo posrečena: krajevna občestva so, in še bolj bodo v bodočnosti, temeljne celice vesoljne krščanske skupnosti. Ako kongresu uspe prežeti z evharističnim duhom te osnovne celice, bo celokupno družabno tkivo krščanstva prenovljeno v Kristusu.

POMEN KRAJEVNIH OBCESTEV

Nikakor ni to škofija, dasi koncilski odloki označujejo včasih škofije kot »krajevne« ali »delne« Cerkve; niti ni župnija, kajti značilna označba župnije je njena ozemeljska razsežnost, medtem ko je svojstvena značilnost krajevnih občestev pripadnost oseb, ki sestavljajo taka občestva. Župnija je predvsem ozemlje, krajevna občestva so osebe, skupnosti oseb. In kaj so torej krajevna občestva? Nič drugega kot krščanske občine iz prvih krščanskih stoletij.

Občestvo je skupina ljudi, ki jih druži zavest, da pripadajo istemu svetu vrednot fizičnega, socialnega in kulturnega reda. Če te ljudi druži vera, imamo versko občestvo, če jih druži narodnost, imamo narodno občestvo. Če se takšno versko občestvo redno zbira na določenem kraju, ob

evharističnem oltarju, se po pravici kliče »krajevno občestvo«.

Krajevno občestvo ni zatorej nič drugega kakor skupina verujočih kristjanov, ki se pod predstvom od škofa jim določenega duhovnika zbirajo ob oltarju, da bi s poslušanjem božje besede in z evharističnim obhajanjem iz sebe zgradili Cerkve-Kristusa.

Takšna občestva so: verniki iste župnije, ki se udeležujejo evharistične daritve v župnijski ali tudi kak drugi podružni cerkvi; člani redovne družine ali zavodov gojenci, ki se zbirajo k bogoslužju v svojih kapelah; raznovrstne skupine vernikov, npr. dijakov, izobražencev, skavtov, delavcev, uradnikov, pripadnikov hišnih blokov ali krajevnih zaselkov, ki se redno zbirajo k evharistični daritvi in ki hočejo biti zavestni in dejavni Kristusovi pričevalci v svetu.

Zakaj so danes potrebna krajevna občestva? Dosedanja cerkvena uredba, pretežno ozemeljskega značaja, popuša: naše župnije so v krizi: v mestu se malokdo meni za župnijske meje, najraje poseča najbližjo cerkev; na podeželju se župnije družijo v širša pastoralna področja, kjer se bo dužnopastrska oskrba vršila v novih oblikah, po duhovnih potrebah in zahtevah ondotnih vernikov, živa krščanska jedra bodočih krajevnih občestev.

Krajevna občestva živijo in rastejo iz evangelija in evharistije. Poslušanje evangeljskego oznanila okrepí njihovo vero, evharistično obhajanje jih utrdi v božji ljubezni in v zavesti bratske skupnosti. Tako bo v njih navzoč Kristus, ki bo po njih nadaljeval svoje odrešilno delo.

Evharistični kongres v Vidmu je kot klic od zgoraj, kot uradni opomin Cerkve, naj si za časa osnujemo krajevna občestva, esnovne celice bodočega krščanskega življenja. Sodobno razkristjanjenje nas vrača v diasporo, to je v položaj, v katerem so bili prvi kristjani sredi poganske družbe. Kakor so si oni osnovali svoje »krščanske občine«, svoje krajevne »cerkve«, tako si tudi mi osnujmo krajevna občestva. Naše župnije postajajo vedno bolj brezkrvne, pravcate duhovne puščave. Sredi teh peščenih pustot naj vstanejo oaze živega krščanstva: oltarna občestva!

Dr. R. KLINEC

Svetlovna verska statistika

Točnega stanja verstev v svetu ne more nihče navesti. Prav nič čudnega ni, ako beremo statistike, ki se medsebojno močno razlikujejo. Razlogi so sledeči:

1. Prav za največjo državo sveta (Kitajsko) je verska slika najbolj nejasna.
2. Socialistične države pri popisih svojega prebivalstva ne navajajo verske pripadnosti.
3. Celo v Evropi se že najdejo osebe, ki niti zase ne vedo, kateri veri pripadajo.
4. Niso tako redki ljudje, ki se prištevajo tudi k dvem ali trem verskim skupnostim. (Tako so na Japonskem, kjer je mnogo ljudi že brez vere, baje našli več vernikov kot oseb.)
5. Uporaba različnih meril pri presoji verske pripadnosti. Tako v Sev. Ameriki štejejo za katoličane samo tiste, ki imajo stik s svojo versko skupnostjo, medtem ko v Južni Ameriki že vse, ki so katoliško krščeni, štejejo med katoličane, čeprav je morda ostalo vse samo pri krstu.

Se ob začetku tega stoletja je katoliška Cerkva imela dobri dve tretjini svojih članov v Evropi. Danes sestavljajo evropski člani Cerkve komaj 40% njenih udov. Ze sama Amerika je pred kratkim presešla Evropo po številu katoličanov. Ker Cerkve razen v Latinski Ameriki številčno raste predvsem v črnem delu Afrike, se Cerkve vse bolj pomika na južno poloblo. Veliko nam pove že pogled na sestavo hierarhije:

V času I. vatikanskega koncila (pred sto leti) so bili:

	kard.	škofje	duh.	verniki
Evropejci	100%	95%	92%	76%
Amerikanci	—	5%	7%	20%
Ostali	—	—	1%	4%

Pred začetkom II. vatikanskega koncila pa že:

	kard.	škofje	duh.	verniki
Evropejci	68%	75%	77%	46%
Amerikanci	22%	20%	20%	42%
Ostali	10%	5%	3%	12%

V kratkem razdobju po koncilu se je razmerje številke še bolj naglo spreminjalo. Tako imamo med kardinali (če upoštevamo le one s pravico voliti papeža) le dobro polovico Evropejcev (od teh točno polovico Italijanov), dobro četrtino Amerikancev in slabo četrtino iz ostalih celin.

Odstotek domačih škofov zelo naglo raste posebno v Afriki. Pač pa narašča domača duhovščina v misijonskih pokrajinah veliko prepočasi.

Po številu vernikov je Evropi ostalo komaj dobrih 40% katoličanov; Amerika ima že nad 45% vseh katoličanov na svetu; preostali kontinenti pa kakih 14%. Najbolj nagel razvoj kaže osrednja Afrika. V začetku tega stoletja je imela Afrika kvečjemu tri milijone katoličanov, in to ob robu in na otokih. Od teh je bila ena tretjina Francozov. Danes je pa afriških katoličanov enajstkrat toliko, in skoro vsi so črnči.

Velika ovira uspešnemu razvoju pri širjenju vere je pretirano nesorazmerje pri razmestitvi duhovščine.

Se pred 90 leti, ko je bil svet že znatno odprt, je imela Italija toliko duhovnikov, da je na 350 duhovnikov prišlo po en duhovnik. Ko bi od teh duhovnikov primerno število spremljalo vsaj svoje sonarodnjake, ki so se selili v Latinsko Ameriko, bi morda tam ne bilo prišlo do sedanjega nemogočega položaja, da mora ponekod en sam duhovnik skrbeti za stokrat večje število duš; saj župnije s 35.000 verniki niti niso tako redke.

Za širjenje vere je ponekod bilo premalo vneme. Marsikje so se ribičem duš trgale mreže, toda zaman so klicali na pomoč. Premnogi ribiči so drugod dremali in izpirali prazne mreže.

Kljub tolikim zamudam in pomanjkljivostim je vendarle katoliška Cerkva največja duhovna sila sveta in ima že gotovo nad 500 milijonov članov. Če prištevamo ostale kristjane, bi vseh kristjanov na svetu bilo okoli eno milijardo. (Protestanti, čeprav tako usodno razkosani, zaznamujejo precejšnje misijonske uspehe, medtem ko pravoslavne Cerkve komaj ohranjajo dosedanja položaja.)

Od nekristjanov najbolj naglo in čvrsto napredujejo muslimani, ki so že presegli polovico milijarde. Temu številu se že dokaj približujejo hinduisti, ki so sicer omejeni skoro na samo Indijo, toda imajo tam silen naravni prirastek. Ugledno in aktivno verstvo je tudi budizem. Konfucianizem na Kitajskem pa je v zatonu. Se bolj povsod zamirajo stara poganska verstva. Najbolj naglo pa napreduje skoro po vsem svetu moderno brezverstvo, ali morda bolje rečeno svojeverstvo, kajti pravih, popolnih brezvercev je le malo.

B. D.

BESEDE ŽIVLJENJA

LESTVICA VREDNOT

»Kaj namreč pomaga človeku, če si ves svet pridobi, svojo dušo pa pogubi!« (Mt 16, 26).

Božje misli niso naše misli.

Pred Bogom več velja ena sama duša kot pa ves svet.

V tej luči vidimo:

če rešiš svojo dušo, si vse rešil, za vedno; če pa se pogubiš, si vse zapravil in, žal, tudi za vedno.

»Kaj pomaga človeku...«

imeti zdravje, službo, denar,

ženo, moža, otroke...

če pa pri tem na svojo večnost pozabiš

in morda dušo pogubiš?

»Ne vse za vsakdanji kruh,

človek je telo in duh!« (Al. Gradnik)

Nujno je, torej, da na lestvici vrednot

daješ prvo mesto duši, ne telesu;

Bogu, ne denarju;

večnosti, ne času!

I. Z.

Edvard Kardelj o narodni spravi

Cetrtega julija se je vršila v Zadobrovi pri Ljubljani proslava 30-letnice ustanovitve prvih slovenskih partizanskih brigad. »Delo« z dne 5. julija je poročalo, da se je proslave udeležilo 70.000 ljudi ter vodstvi slovenske partije in vlade. Prišel je tudi zvezni obrambni minister general Nikola Ljubičič. Glavni govornik na proslavi je bil Edvard Kardelj, ki je zgodovinski predmet proslave razširil v razglabljanje o političnem položaju in številnih problemih današnje Slovenije.

Posebnost v Zadobrovi je bila v tem, da je Edvard Kardelj svoj običajni doktrinarni govor ob pomembni partijski obletnici tokrat navezal na temo o »nacionalni spravi«, ki jo je bil na seji CK Zveze komunistov Slovenije dne 16. decembra 1971 njen predsednik Franc Popit bil označil za »Zebotovo teorijo o nacionalni spravi« kot vir sodobnega slovenskega »nacionalizma«. Na zadobrovske proslave je Edvard Kardelj Popitovo geslo podrobneje razvil in ga dvignil na prvo mesto politične problematike v Sloveniji.

RESNIČNA NARODNA SPRAVA

V svojem govoru je Edvard Kardelj pojem narodne sprave zožil na legalistično trditev, da »so že leta in leta vrata v domovino odprta vsem tistim v tujini...«, torej tudi nekdanjim političnim beguncem, ki so se bili umaknili nasilju prvotno stalinistične (nato pa še dolga leta rankovičevske in še danes politično izključne) partije. Seveda pa to ne velja za tiste, katerih imena so ostala na udbaški listi »vojnih zločincev...«

Če bi bistvo narodne sprave bilo v tej legalistični konstrukciji »odprtih vrat«, bi učinek bil omejen na morebitni povratek nekaj upokojencev, ki bi si želeli v Sloveniji umreti. Velika večina nekdanjih političnih beguncev živi v daljnih deželah Južne in Severne Amerike ter Avstralije, kjer so se tam že davno usidrali in ustalili in bi se tudi zaradi svojih otrok in njihovih družin težko znova naselili v Sloveniji.

Bistva in praktičnega pomena narodne sprave ni na odnosu Slovenija-Slovinci v svetu, temveč v osnovnem odnosu režim-slovensko ljudstvo. Dejanje narodne sprave je v tem, da se vsem žrtvam nekdanjega stalinističnega nasilja, pa naj so umrli ali preživeli doma ali odšli v svet, v slovenski javnosti vrtna njih človeško dostojanstvo in življenjska enakopravnost v merilih Slovenije, ki sta jim tako dolgo bili teptani. Ker so na tem prizadete predvsem množice nekdanji preganjani in še vedno zapostavljeni Slovenci v domovini ter njih sorodnikov, potomcev, prijateljev in znancev, je narodna sprava v tem svojem bistvenem smislu predpogoj za slovensko solidarnost in narodno-politično strnjivost, ki sta tako nujni za blagor današnje Slovenije, njenega nadaljnega razvoja in varnega obstoja.

V uvodu svojega govora v Zadobrovi je Edvard Kardelj sam nakazal to resnično dimenzijo narodne sprave, ko je evfemiistično spomnil partijske veterane: »Vaš boj je obenem temeljito preobrazil slovensko družbo in dal oblast delovnemu človeku (= partiji. C. 2.). Razredni in življenjski interes tistih, kakor pravi himna o Internacionali, ki so bili včeraj nič, so postali danes vse.« Ker je osnovno domače nasprotje bilo med stalinističnim nasiljem za izključno partijsko oblast na eni strani in obrambo proti temu nasilju na cilju na

drugi strani, in ker se poslej partija že skoraj dvajset let deklarativno otresa totalitarnih preidev svojega začetnega stalinizma, sta smisel in potreba narodne sprave na dani.

Edvard Kardelj je v svojem govoru dal vedeti, da ga v zvezi s tako resnično narodno spravo skrbijo »politični ostanki in ideološki dediči stare slovenske družbe«. Ta zaskrbljenost je namišljena. Predvojno Slovenijo sta politično uničili in razdeljali nacistična okupacija in njej sledeča boljševizacija. Se tako popolna narodna sprava danes ne bi mogla priklicati nazaj te izničene »stare slovenske družbe« ali spraviti na oblast njenih »političnih ostankov in ideoloških dedičev«.

V resnici gre za nekaj čisto drugega. Gre za nove »Petriče«, »Remce«, »Kreft« in »Matičiče« in za dolge vrste pripadnikov poveljnih domačih rodov in razmer, ki jih niti dialektična zgornost Edvarda Kardenja ne more odpraviti kot »politične ostanke« ali »ideološke dediče« predvojne »stare slovenske družbe«. Tudi ti potrebujejo ozračje narodne sprave in svobode, da bodo mogli Slovenijo ohraniti in razvijati v resnični demokraciji.

—caž

Duhovniške spremembe v koprski apostolski administraturi

Upokojeni kobariški dekan Ludvik Likar se bo naselil v Livku in upravljal ondotno duhovnijo. Alojzij Kodernac se je zaradi starosti odpovedal upravi župnije Kožbana v Brdih.

Za nedeljske kaplane so bili imenovani: Milan Peternef v Renče, Jožko Pirc v Knežak in Stanko Uršič v Dornberku.

Za župnijskega upravitelja na Slapu pri Vipavi je bil imenovan dr. Anton Požar, profesor v malem semenišču v Vipavi, ki pa bo še nadalje opravljal profesorsko službo.

Med izseljence v Nemčijo odhaja Jožko Bucik in zapuša upravo župnije Studeno. Nasledil ga bo Ivan Maslo, kaplan v Piranu.

Za redne kaplane so imenovani: Lojze Kobal, za kaplana v Izolu, Ivan Likar za kaplana v Komen, Peter Pipan za kaplana v Klanec in Bogdan Saksida za kaplana v Postojno.

Posebno pismo videmskega nadškofa

Videmski nadškof msgr. Zaffonatto je s posebnim pismom še enkrat povabil vse italijanske škofo in njihove vernike na evharistični kongres v Vidmu. V pismu pravi, da pričakuje, da se bodo kongresa udeležili tudi verniki narodov, ki so iz Ogleja prešli krščanstvo. Tako izraža upanje, da bodo prišli na kongres slovenski in avstrijski verniki.

Zamisel, da bodo imeli verniki, ki živijo v videmski, gorški in tržaški škofiji, v kongresnih dneh posebno pobožnost, toplo pozdravlja v vaticanskem glasilu »L'Osservatore Romano« v daljšem poročilu o pripravi na kongres njegov dopisnik Antonio Biondi.

„Katoliški glas“ v vsako slovensko družino!

Vse rojake s Tržaške, Goriške in Slov. Benečije vabimo na

24. marijanski shod

ki bo v nedeljo 10. septembra popoldne na Opčinah nad Trstom. Letošnje marijansko slavlje bo posvečeno pripravi na evharistični kongres v Vidmu.

SPORED

Ob 15.30: Marijine in evharistične pesmi v cerkvi ter darovanje okrog oltarja.

Ob 16.00: Odhod procesije, ki jo bo vodil tržaški nadškof, iz cerkve, sv. maša na prostem, nagovor p. Stanka Grošlja, jezuita iz Slovenije, ter sklep slovesnosti v cerkvi ob molitvi in petju.

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

Dve srebrni sv. maši na Višarjah

V četrtek 24. avgusta sta na Sv. Višarjah opravila slovesnost srebrne maše izseljenška duhovnika v Franciji Nace Cretnik in Stanko Kavalar. Z njima je somaševalo nad 20 drugih duhovnikov, med njimi štirje sošolci-srebrnomašniki. Prisotnih je bilo zelo veliko romarjev. Ljubljanski pomožni škof dr. Stanko Lenič se je slavlencema toplo zahvalil za njuno požrtvovalno delo med slovenskimi izseljenci v Franciji.

Ludvik Zorzut — 80-letnik

Le kdo bi si upal prisoditi temu tako mladostno razpoloženemu, gosposko omikanemu in telesno svežemu gospodu že 80 let življenja? In vendar je tako!

Ludvik Zorzut, pesnik goriških Brd, pisatelj in publicist je namreč v četrtek 24. avgusta obhajal 80-letnico svojega rojstva. Ko mu v teh dneh prihajajo čestitke od vseh, s tostran in onstran meje, naj mu izrečemo tudi mi v imenu uredništva in bralcev našega lista svoje iskrene želje, da bi mu dobri Bog naklonil še veliko let v zdravju, sam pa da bi mogel še naprej razvijati svoje zmožnosti v službi naroda in Cerkve, ki jima je bil vedno zvest.

Zvedeli smo tudi, da se bo še letos uresničila želja, ki je bila lani tudi v našem

listu izražena. Tedaj smo dejali, da bi ne bilo prav, če bi toliko lepih pesmi Ludvika Zorzuta ostalo razpršenih po raznih listih in lističih. Sedaj pa lahko poročamo, da je v pripravi zbirka njegovih najboljših pesmi. Zbirka naj bi še letos izšla. Ta knjižica bo gotovo najlepše priznanje in najbolj dragocena nagrada neutrudnemu in vedno mladostnemu Ludviku Zorzutu.

F. M.

Priznanje slov. duhovniku

V Ukvah v Kanalski dolini deluje že od leta 1937 Zaharija Succaglia, po rodu iz Beneške Slovenije. Znan je po svojem ljudomilem značaju, pa tudi po svoji odprtosti do vseh vernikov v svoji župniji, ki govorijo kar tri jezike: slovenskega, italijanskega in nemškega. Zato tudi sam pridiga in opravlja bogoslužje v vseh treh jezikih. Rad pohiti tudi na Sv. Višarje, kjer prav tako nudi svojo duhovno pomoč v treh jezikih.

Pred kratkim je prejel g. Succaglia priznanje za svoje nesebično in razvejano delovanje tudi iz Rima. Sv. oče ga je namreč imenoval za monsignorja. G. monsignorju naše prisrčne čestitke in da bi še naprej mogel izvrševati v polni meri svoje poslanstvo v korist zaupanih mu duš!

Naš slovenski nastop

Slovenska stvarnost v zamejstvu nas ob povečanju števila vpisanih na slovenske osnovne šole brez dvoma navdaja z zaupanjem. Porastlo je število vpisanih tudi na slovenske višje srednje šole, gimnazije-li-ceje, obe učiteljski, oba trgovska zavoda in na industrijski zavod. Toda mnogo jih je še med nami, ki se ne zavedajo dovolj, kakšne prednosti ima ravno slovenska šola. Naj bi vsi, ki jim je naša šola in slovenstvo pri srcu, opozarjali in razlagali svojim sorodnikom, prijateljem in znanecem njen pomen, korist in prednosti, kaj-ti šola ni le zadeva staršev in otrok, ampak vsega našega zamejskega občestva.

Materin jezik je tista naravna govorica, v kateri otrok v šoli najhitreje dojemla razlago in najhitreje miselno napreduje. Veliko več se mora naš otrok mučiti v italijanski šoli (in vsa družina z njim), ker razlage ne more dohajati. Naravno je v šoli zato šibak in paše, na vsak način pa zamuja čas, kajti ni se bati, da bi se italijanskega jezika tudi drugače ne mogel naučiti. Italijanščina je vsekakor tudi na slovenskih šolah obvezen učni predmet, medtem ko slovenščina na italijanskih šolah ni.

V slovenski šoli se otrok seznani s slovensko zgodovino in slovensko kulturo, kateri tudi njegovi starši pripadajo. To ga bo kasneje še bolj zblížalo z njimi, da jih bo cenil in razumel. Če pa ne bo poznal slovenske kulture in zgodovine ter slovenskega poretka svojih staršev, ga bo pritegnilo tuje okolje in odtujil se bo ne le slovenski družbi, ampak tudi svojim staršem. Starši, ki odpišejo otroke slovenski šoli, jih odpišejo tudi sebi.

Kako iskani in cenjeni so danes tisti, ki dobro obvladajo oba jezika! In prav to zagotavlja slovenska šola sama po sebi, brez dodatnega napora. Celo tržaški »Piccolo« objavljajo oglase za službo za tiste, ki znajo slovensko. Številni italijanski starši bi si želeli, da bi njihovi otroci znali tudi slovensko in mnogi pošiljajo svoje otroke v slovenski vrtec, da bi se njihovi otroci v družbi slovenskih otrok naučili slovensko. Kako bi bili tudi naši beneški Slovenci srečni, če bi bili deležni vsaj nekaj ur slovenskega pouka, je jasno dokazal visoki obisk na nedavnem tečaju slovenskega jezika v St. Petru Slovenov.

Z zadovoljstvom moramo tudi ugotoviti, da so pristojne oblasti v naši deželi začele kazati večje razumevanje za potrebe slovenske skupnosti in da je bil lani omogočen prevoz slovenskih otrok v slovensko šolo iz krajev, kjer le-te ni. Upamo, da se bo to zgodilo tudi v letošnjem šolskem letu in da bodo slovenski otroci iz Krmina, Ločnika, Gradiške, Ronk in Tržiča mogli obiskovati slovenski pouk.

To je eden od mnogih korakov na poti sporazumevanja obeh narodnih skupnosti v naši deželi, podlaga za njuno sožitje, ki ne sme biti odnos številčno močnejšega do podrejenega številčno šibkejšega, ampak enakopraven odnos na isti ravni. Samo tako bo prišla do izraza bogatitev

dežele, ki jo predstavlja prisotnost dveh narodnosti in dveh kultur.

Toda, ko smo pripravljeni sodelovati in soustvarjati v sožitju z večinsko narodno skupnostjo, ne moremo mimo dejstva, da smo še vedno zapostavljeni, še daleč od tega, da bi nam bile zadovoljivo priznane vse osnovne človečanske in narodne pravice. Brez števila prošelj in opozoril je bilo že poslanih na pristojna mesta, da bi se naši narodni skupnosti priznalo to, česar je večinska skupnost deležna že vsa povojna leta. Stvari so se začele obračati na bolje šele takrat, ko so bili izvoljeni v občinske, pokrajinske in deželno upravo in ustanove neodvisni slovenski predstavniki.

Za nas torej ni pomembno samo to, da se dviga število v slovensko šolo vpisanih, ampak tudi, da se dviga število slovenskih glasov na volitvah, da bodo vsem na oči, ne le v deželi, ampak tudi v državi. Edino s tem, da Slovenci samostojno in čimbolj strnjeno nastopamo, lahko nekaj dosežemo s tem, da imamo lastno slovensko politično predstavništvo.

Vsi slovenski predstavniki pa nosijo odgovornost, da izdelajo slovenski zamejski družbeni in politični program, ki bo vseboval predvsem zamejske slovenske potrebe in bo za vse slovenske ljudi sprejemljiv, ne glede na njihov svetovni nazor.

Slovenske politične sile v vseh pokrajinah v primorskem zamejstvu bi morale čimbolj strnjeno in čimbolj poenoteno nastopiti pod skupnim imenom brez ideoloških nasprotij. Vedeti je treba, da je Primorska v boju proti fašizmu nastopala enotno po narodnostnih in ne po ideoloških vodilih. Smo danes sposobni nastopati enotno in neodvisno za obrambo slovenskih pravic brez vplivov od zunaj in le tako kot sami čutimo in naše potrebe to zahtevajo?

I. S.

Študijski dnevi slov. izobražencev v Dragi

Letošnji študijski dnevi se bodo pričeli to soboto 2. septembra ob 17. uri z uvodnim predavanjem dr. ing. Borisa Sancina o idejnem pluralizmu.

V nedeljo 3. septembra ob 8.30 bo sv. maša z nagovorom škofa dr. Janeza Jenka iz Kopra. Ob 10. uri prvo predavanje dr. Lojzeta Šuštarja »Svoboda vesti kot izraz človekovega dostojanstva«, ob 11.30 pa drugo predavanje dr. Staneta Južničja »Vrednote tradicionalne družbe v konfliktu z moderno«.

Popoldne bodo ob 16. poročali predstav-

la, da slednji intervenira pri osrednji vladi in pri vodstvu RAI, da bi tudi slovenska narodnostna skupnost čimprej prišla do televizijskih oddaj v slovenščini. Te dni je predsednik deželnega odbora Berzanti pismeno odgovoril deželnemu svetovalcu dr. Štoku, da so deželne oblasti opozorile vodstvo RAI tudi na potrebo televizijskih programov v naši deželi za slovensko manjšino. Ob koncu pisma predsednik Berzanti poudarja, da je to vprašanje posebna skrb deželnega odbora, ki bo napravil vse potrebne korake s tem v zvezi pri pristojnih oblasteh.

Številna nasilna dejanja

V tržaški pokrajini je bilo zadnje čase vse več ekstremističnih nasilnih dejanj. S tem v zvezi je tudi Slovenska skupnost podala izjavo, v kateri izreka svoje globoko ogorčenje nad številnimi nasilnimi dejanji. Ni še minil mesec, kar je neznana zločinska roka spravila v veliko nevarnost prebivalstvo dolinske občine in povzročila ogromno materialno škodo v tej občini, pa so se nasilneži spet spravili na delo, poudarja poročilo Slovenske skupnosti. Ko omenja nasilna fašistična dejanja, ki so se zgodila zadnje dneve v tržaški pokrajini, zaključuje Slovenska skupnost izjavo z obsodbo takih dejanj s strani ekstremističnih sil, katerim bi morale odgovorne oblasti že enkrat stopiti na prste in jih izročiti sodnijskim oblastem.

Tabor tržaških skavtini v Reziji

Letos smo slovenske tržaške skavtine taborile od 18. julija do 4. avgusta v prelepi rezijanski dolini in sicer v kraju Zamlin pod vasjo Solbica nedaleč od vasi Osojane. Postavile smo šotore na veliki zeleni jasi. »Pagodi« se je pridružilo še 18 šotorov. Naša taborna družina je bila letos res velika: štela je okrog 60 članic. Na taboru smo namreč imele kar tri venčke verice.

V dveh dneh je že stal tabor pokonci. Naj vam ga malo opišemo: sredi zelene jase, posejane s šotori, je kraljeval jambor, pod njim pa smo iz kamnov sestavile triperesno deteljico. Ob robu ceste je stal vhod. Pod jaso smo odmerile prostor za taborni ogenj, še niže pa smo v senco postavile kuhinjo. Nedaleč od nje je tekla hladna rezijanska Bela, ki nas je vsako jutro prijetno zbudila, v vročih popoldnevih pa ohlajevala.

Naj vam sedaj predstavim našo taborno družino! Veveričke so sestavljale tri venčke: mravlje, komarje in račke. Vodnice pa so bile razdeljene na pet vodov: štrige, črčke, ovce, modrase in rake. Ta vod so sestavljale slovenske koroške skavtine, ki so tudi letos taborile z nami.

In kaj smo na taboru delale? Najprej naj povem dnevni red: ob 7. vstajanje, nato telovadba, umivanje, dviganje zastave, jutranja molitev in sv. maša. Zajtrku je sledilo pospravljanje in točkovanje šotorov, taborna šola, pevka vaja in kosilo. Po popoldanskem počitku so bile na vrsti igre in sprehodi, priprava za taborni ogenj, nabiranje drv in večerja. Dan smo zaključile s snemanjem zastave in tabornim ognjem.

Morda ni vsem znano, kaj je to taborna šola. To je del dneva, ki ga posvetimo spoznavanju okolice, narave in raznih skavtskih spretnosti ter drugim zanimivostim. Tako smo imele letos dan Rezije, v katerem smo spoznale zgodovinske, zemljepisne in folklorne značilnosti te doline.

V dopolnilo dneva je bilo predavanje dr. Merkúja o Reziji in njenih prebivalcih.

V naših sprehodih v Osojane, na Raven-co in Korita smo imele možnost priti v stik s tamkajšnjimi prebivalci in se z njimi pogovarjati. Sprva nam je bila rezijanščina težko razumljiva, vendar se je uho počasi privadilo tej govorici, ki nam potem ni bila več tako tuja. Z nekaterimi smo se pogovarjale kar v pogovorni slovenščini, kajti v času prve svetovne vojne so se nekateri izselili v osrednje slovenske kraje in se tam naučili slovenskega pogovornega jezika. Vsi so bili z nami zelo prijazni in nam radi pomagali. Rade bi slišale tudi rezijansko petje, a nam to ni uspelo.

Enega izmed tabornih dni smo krstile za dan skavtstva. Ob tej priložnosti je Akela spregovorila o naši organizaciji, o njenih ciljih, o zakonih in o kroju. Lepega popoldneva smo priredile taborno olimpiado. To je bila res prava pravcata olimpiada z najrazličnejšimi tekmami, s parado in podelitvijo kolajn najboljšim skupinam. Tudi dan narave nas je marsikaj novega naučil. Vodnice so po vodih zbiralale herbarij, veverice pa so risale motive iz narave. Njihov trud je bil poplačan s točkami, na katere so bili vsi vodili zelo pozorni. Priredile smo tudi dan izražanja. Najboljši prispevki bodo objavljeni v Jamboru, ki je naše skavtsko glasilo.

Cas na taboru smo izrabile tudi za duhovno obogatitev. Vsak dan smo imele sv. mašo. Večkrat smo prošnje za mašo same sestavile. Tudi molitve po obhajilu so bile nove in nam mladim zelo blizu. Vsak večer smo taborni ogenj zaključile z duhovno mislijo in večerno molitvijo. Dva popoldneva smo posvetile predavanjem za starejše skavtine. Bagira nam je spregovorila o Taizeju ter o ljubezni med fantom in dekletom. Obema predavanjema smo z zanimanjem sledile.

Kadar nam je dež preprečil sprehode ali drugo delo na odprtem, smo se zatelele v pagodo in imele tam pevske vaje. Naučile smo se kup novih pesmi in tako glasno smo prepevale, da smo preglasile grmenje in pregnale slabo voljo. Dež je bil tudi kriv, da se nismo povzele na Kanin, na katerega smo nekatere prav hrepenele stopiti. V nadomestilo smo se pa odpravile na celodnevni izlet v Korita, to je zadnja vas v Reziji, čeprav so bile ovčke na nebu. Nazaj grede smo iskale krajšence, vendar nismo imele dosti sreče, saj smo morale kar dvakrat čez reko s čevlji v rokah. Vendar tudi to je bilo doživetje!

Nedaleč od nas, v Mužnici, so taborile slovenske goriške skavtine, s katerimi smo si izmenjale obiske in skupaj preživle prijetne popoldneve ob petju, skečih in razgovorih. Z goriškimi skavti pa smo se srečale ob tabornem ognju, ki smo ga priredile tisti večer, ko smo se vrnile s Sv. Višarji, nekatere pa celo z Lovce. Pesem je pregnala vso utrujenost.

Za konec še par besed o tabornem ognju. To je morda najlepši del dneva. Tu naredimo obračun našega dela, določimo program za prihodnji dan, čutimo, kako nas plamen povezuje v eno, kako nas lepa skupna pesem druži in razveseljuje. Po zabavi ob skečih in šaloh — letos jih ni zmanjkalo — zopet trenutek zbranosti pri izpraševanju vesti in večerni molitvi. Končno si podamo roke ter zapojemo večerno pesem, nakar ležemo k zasluženemu počitku.

Na taboru torej ni dolgočasje, če vsaka vestno izpolnjuje svoje naloge ali si poišče kako delo, saj ga je za vse dovolj! Naučimo se življenja v skupnosti, iznajdljivosti, spretnosti, požrtvovalnosti in bratske ljubezni. Če bi se nam hotela katera pridružiti, jo rade sprejmemo v našo družino in z njo bomo delile tudi našo srečo.

Spominčica

Slinavka na proseški postaji

Na proseški postaji pri Trstu se je med uvoženo živino pojavila slinavka. Ker je s tem ogrožena tudi domača živina, je pokrajinski živinovozdravnik proglasil del ozemlja zgoniške občine kot zaščitni pas. Tako morajo tovarnjaki, ki prihajajo iz tujine in prevažajo meso preko tega pasu, imeti predpisane zdravstvene dokumente. Na zaščitnem ozemlju je prepovedano kroženje živine, v hlevih bodo potresli razkužilo in živino čimprej cepili. Male živali morajo ostati v ograjenem prostoru, psi pa privezani. Zaskoži do nadaljnjega prepovedani, dovoljena je le umetna oplodnja. Premestitev živali lahko dovolijo pokrajinski živinovozdravnik. Kršitelji teh določb bodo kaznovani po zakonu. Začasno so ukinjeni tudi vsi živinski sejmi in razstave na Tržaškem.

»Kraški teden«

združen s »Kraško ohcetjo«

Letošnji »Kraški teden«, ki bo trajal od 4. do 10. septembra v Repnu na Krasu, bo že četrty po vrsti, »Kraška ohcet« pa celo peta.

»Kraški teden« se bo pričel v ponedeljek 4. septembra z odprtjem gastronomskega natečaja, na katerem se bodo gostilničarji potegovali za plaketo »Najboljše kraške kuhinje 1972«.

V ponedeljek bodo v Repnu začele delovati tudi osmice, v katerih bodo točili pristno belo in črno vino, proizvod domačih vinogradnikov. Ne bo manjkalo tudi domačih klobas, kuhanih štrukljev, pršuta in zelja.

Isti dan bo odprta fotografska razstava v Kraški galeriji. Večer bo zaključila godba na pihala s samostojnim koncertom, ki bo na trgu v Repnu.

V torek 5. septembra bo na sporedu prikaz starih običajev naših Kraševcev. V Kraški hiši v Repnu bo pevski koncert, kjer bodo zvečer nastopili člani pevskega zbora »Srečko Kumar« v narodnih nošah.

V sredo 6. septembra bo na trgu v Repnu javni koncert harmonikarskega ansambla »Miramar«, v četrtek pa se bosta letošnji kraški par Rado Andolšek iz Ferlugov in Nataša Čevnja iz Dutovelj poslovala od svojih prijateljev in prijateljic na ločenih večerjeh, kasneje pa se bosta v slovo od »ledih« stanu zavrtela ob spremljavi orkestra »Kras« na repenskem trgu.

V soboto 9. septembra bo na vrsti prevoz bale z volovsko vprego, ples na skednju in javen ples na repenskem trgu, kjer bo igral ansambel Janeza Jeršinovca s Planšarji.

S kraško ohcetjo, ki bo v nedeljo 10. septembra ob 10. uri z mašo v repenatarski cerkvi, se bo kraški teden zaključil. Poročno kosilo bo v restavraciji Križman, popoldne ob 18. uri pa bosta ženin in nevesta odprla ples, na katerem bo igral ansambel »Dobri znanci« s sestrami Potočnik.

Polifonsko tekmovanje »Guido d'Arezzo« zaključeno

Pred dnevi se je v Arezzu zaključilo XX. mednarodno polifonsko tekmovanje, ki ga organizira društvo »Amici della musica«.

Nastopilo je skupno 35 zborov iz 17 držav. Tekmovanja so se vršila v polifonski in folklorni skupini, poleg tega pa še v gregorijanskem petju in v mladinskih zbora. Za polifonijo so bile določene tri skupine (mešani, moški in ženski zbori). Za mešane zборе je zmagala Švedska z zborom iz Västeråsa, kateremu sledita zbor iz Nantesa (Francija) ter češki zbor »Kühn« iz Prage. V moških zbora je prav tako odnesla prvo mesto Švedska z zborom iz Västeråsa; zatem prideta »Monteverdi« iz Hamburga (Nemčija) ter »Kühn« (Češka). Za ženske zборе je zmagala Češkoslovaška z zborom »Kühn« iz Prage, ki mu sledita »Monteverdi« (Hamburg) ter »Junost« (Moskva). V folklorni kategoriji je odnesel prvo nagrado zbor »Joža Vlahović« iz Zagreba (Jugoslavija); za njim sta zbor Glasbene mladine iz Budimpešte (Madžarska) ter ruski »Junost« (Moskva). Za mladinske zборе je zmagal bolgarski zbor »Dobri Hristov« iz Varne, v gregorijanskem petju pa »F. Coradini« iz Arezza.

Na sporedu je bilo tudi več lepih koncertov cerkvene glasbe. Začetni in zaključni koncert tekmovanja je snemala italijanska televizija. Več bomo poročali kasneje.

SLOVENSKA TELEVIZIJA

Sporod od 3. do 9. septembra 1972

Nedelja: 9.40 Po domače z ansamblom Valterja Skoka. 11.00 Otroška matineja. 11.25 Mestece Peyton. 14.25 Olimpijske igre. 19.30 Za konec tedna. 21.30 Olimpijske igre.

Ponedeljek: 14.55 in 19.15 Olimpijske igre. 19.20 Kremenčkovi. 20.35 K. Zanussi: »Za steno«, TV drama. 21.35 Olimpijske igre.

Torek: 17.25 E. Peroci: Rožni pogovori. 18.00 Olimpijske igre. 19.05 Zbor »France Prešeren« iz Kranja. 19.20 Senj - oddaja iz cikla Karavana. 20.35 Diagonale. 21.30 Olimpijske igre.

Sreda: 14.55 Olimpijske igre. 19.05 Nova Zelandija. 19.35 Naši operni pevci: Vanda Gerlovič. 20.35 Olimpijske igre.

Četrtek: 15.55 Olimpijske igre. 19.25 Čarni svet živali. 20.35 Vidocq. 21.25 Olimpijske igre.

Petek: 14.25 Olimpijske igre. 19.00 Mestece Peyton. 20.35 Precep - film. 22.25 Olimpijske igre.

Sobota: 13.20 in 14.55 Olimpijske igre. 18.10 Po domače s Henčkovim ansamblom. 18.30 Serijski film. 18.55 in 20.35 Olimpijske igre. 21.10 Moj prijatelj Toni. 22.05 Olimpijske igre.

Slovenska skupnost je imela prav

Poročali smo že o izredni seji dolinskega občinskega sveta, na kateri je svet obsodil zločinski in nesmiselni atentat na naftovod. Za resolucijo so glasovali tudi predstavniki Liste Slovenske skupnosti.

Ob tej priložnosti je umestno posegel v razpravo tudi občinski svetovalec Slovenske skupnosti Glavko Petaros, ki je kritiziral ravnanje občinske uprave ob tem dramatičnem dogodku. V polemiki z dolinskim županom je pribil, da ni bila občinska uprava dovolj hitra in učinkovita pri zaščiti prebivalstva tako kot bi po veljavnih zakonih imela pravico in dolžnost. Župan Lovriha (ki je ob dogodku imel razgovor tudi z ljubljanskim »Delom«, ki ga je označilo predvsem kot do-brega komunista), je skušal na Petaroso-ve očitke odgovoriti, vendar je bilo opaziti v njegovem nastopu precej živčnosti in negotovosti samega sebe.

Glavko Petaros je med drugim tudi dejal, da ne bi dolinska občina nikdar smela privoliti v gradnjo naftovoda na svojih tleh. Vsakdo je lahko namreč videl, da bo taka zgradba prinesla občini in prebivalstvu več nevarnosti kot dobrega; to je od vsega začetka poudarjala tudi Slovenska skupnost.

Televizijske oddaje naj bodo tudi v slovenščini

Slovenska skupnost je prek svojega deželnega poslanca dr. Štoka vložila svojčas interpelacijo na deželni odbor in zahteva-

† Msgr. Gregorio Della Tolla

V soboto 19. avgusta je umrl v bolnišnici v Vidnu msgr. Gregorio Della Tolla, star 75 let. Nazadnje je bil župnik v mali vasi Corona v Furlaniji. Tu so ga v ponedeljek 21. avgusta tudi pokopali. Pogrebne obrede je vodil goriški nadškof msgr. Cocolin.

Pokojni se je rodil kot sin italijanskih izseljencev leta 1897 v Carigradu. Postal je duhovnik in nato deloval v tedanji prestolnici turškega cesarstva med verniki latinskega obreda. Ko je prišel za nuncijski v Carigrad msgr. Karel Margotti, ga je le-ta poklical k sebi. Po imenovanju za goriškega nadškofa je msgr. Margotti vzel mladega duhovnika s seboj. Kasneje je bil Della Tolla sprejet v vrste goriške duhovščine.

Po nekaj letih službe na goriški kuriji je bil imenovan za župnika-dekana v Devinu; dve leti med zadnjo vojno je bil tudi vojaški kaplan. Iz Devina je bil premeščen za župnika-dekana v Fiumicello. Ker mu je začelo pešati zdravje, je zaprosil za lažje mesto v Coroni.

Msgr. Della Tolla žal ni v času, ko je služboval na goriški kuriji in v Devinu, nikdar dobro domel svojega položaja Slovencev v Italiji in fašistične miselnosti, ki se je izražala v nestrpnosti do Slovencev. Prav tako ni bil kos zahtevni službi župnika-dekana v Devinu. Bil je pač preveč pod vplivom tedanjih političnih razmer v naši deželi. Sicer pa je bil vnet duhovnik, ki je po furlanskih župnijah naredil dosti dobrega. Naj v miru počiva.

Popravni izpiti v Gorici

Ravnateljstvo slovenske gimnazije in liceja v Gorici javlja sledeči urnik jesenskih popravnih izpitov:

IV. in V. razred gimnazije: 4. septembra ob 8.30 pismena naloga iz italijanščine; 5. septembra ob 8.30 pismena naloga iz latinščine v slovenščino; 6. septembra ob 8.30 pismena naloga iz grščine. Ustno izpraševanje bo v četrtek 7. septembra ob 8.30.

I. in II. razred liceja: 4. septembra ob 8.30 pismena naloga iz italijanščine; 5. septembra ob 8.30 pismena naloga iz grščine. Ustno izpraševanje bo v sredo 6. septembra ob 8.30.

Ravnateljstvo slovenskega učiteljskega v Gorici javlja sledeči urnik jesenskih popravnih izpitov: 4. septembra ob 8.30 pismena naloga iz slovenščine; 5. septembra ob 8.30 pismena naloga iz latinščine v slovenščino; 6. septembra ob 8.30 pismena naloga iz nemščine. Ustno izpraševanje bo v četrtek 7. septembra ob 8.30.

Ravnateljstvo nižje srednje šole v Gorici, ul. Randaccio 10 sporoča, da se bodo prišli popravni izpiti čez 1. in 2. razred 4. septembra ob 8.30 s pismeno nalogo iz italijanščine.

Nakazilo za sestavo učbenikov za slovenske šole

Sindikatski slovenskih šolnikov je dne 19. avgusta t.l. dobil prek goriškega šolskega skrbništva sporočilo, da se je na glavni direkciji za splošne in upravne zadeve prosvetnega ministrstva vršila seja, katere so se udeležili predstavniki glavnih vodstev za klasično in tehnično vzgojo ter šolski skrbnik za deželo Furlanijo-Juljsko krajino. Ob tej priložnosti so omenjeni predstavniki zahtevali, naj prosvetno ministrstvo izda od 25 do 30 milijonov lir letno za sestavo učbenikov za slovenske šole na Goriškem in Tržaškem.

Sindikatski slovenskih šolnikov in slovenska javnost sta z zadovoljstvom sprejela to novico in pričakujejo, da se bo predlog čimprej začel izvajati.

Mladika št. 6-7

Konec julija je izšla dvojna številka »Mladike« s prav razgibano vsebino. Uvodnik nosi naslov »S tabora (na Repentabru) na študijske dni« (v Dragi). Zora Tavčar je prispevala zgodbo »Ovčaka«, Mojca Rant pa »Košnja v planini«.

Obširno je poročilo o krstni predstavi izvirne Rebulove drame »Pilatovala žena«, ki je bila v Slovenski hiši v Buenos Airesu. Prav tako je obširno poročilo o krstni predstavi Mahničevega »Slovenskega satira«, ki ga je letos predstavil občinstvu Slovenski oder na repentaborskem taboru.

V bližnjo preteklost posegata prof. Anton Kacin in dr. Alojzij Tul. Prvi nam predstavi prosvetnega organizatorja, pesnika in pisatelja Filipa Terčelja, drugi pa nam opiše odprtje železniške proge Trst-Herpelje.

V pregledu zamejske in zdomske literature razčleni Martin Jevnikar leposlovno dejavnost Filipa Fischerja in Marka Kravosa, Zoran Kržišnik pa prikaže slikarsko dejavnost Ljotze Spacala. Martin Jevnikar tudi oceni knjigo Franceta Vodnika »Prevrednotenja«.

Revijo bogati večje število slik; zlasti so številne z letošnjega tabora na Repentabru. Prihodnja številka »Mladike« bo izšla v septembru po poletnih počitnicah.

—ej

Kulturni praznik na Peči

Prijazna vasica Peč je skupaj z Rupo ob Vipavi pred zadnjo razmejitevjo spadala pod župnijo Miren. Nova meja je pa septembra 1947 ti dve vasi ločila od fare in takoj je bila ustanovljena samostojna duhovnija Rupa-Peč, ki jo vodi prof. Drago Butkovič.

V obeh vaseh je mnogo takih, ki ljubijo slovensko pesem in imajo mnogo smisla za kulturno delovanje. Pred časom so imeli na Peči svoj pevski zbor, pa tudi dramsko so se udeleževali. Potem je prišlo do zastoja; nekateri pevci so se vključili nato v pevski zbor Rupa-Peč, ki ga vodi Zdravko Klanjšček, vsi pa so ohranili v sebi željo, da bi na Peči spet prišlo do pozitivne kulturne delovanja.

Preteklo nedeljo 27. avgusta je Peč dobila lice veselega in živahnega naselja. Pevski zbor Rupa-Peč je priredil na trgu pred cerkvijo kulturni praznik. Ob nastopu raznih zborov naj bi se srečali naši ljudje iz goriškega mesta in okolice, preživeli ob petju, razgovoru in zdravi družabnosti prijetno popoldne ter se znova utrdili v zvestobi do slovenske besede.

Vreme je bilo prirediteljem prav naklonjeno, zato je bila udeležba nad vsa pričakovanja. Okrog 600 ljudi se je zgrnilo na idiličnem prostoru pod cerkvijo in nikomur ni bilo žal, da je prišel.

Prireditelj je začel glasbeni ansambel »Kondor« iz Bazovice, ki ga je spremljal župnik msgr. M. Živic. Nato je v imenu prirediteljev spregovoril Marijan Cijan. Posegel je v preteklost prosvetnega življenja na Peči, ki je bilo živahno, obenem pa podčrtal, da je bil namen tega kulturnega praznika poudariti povezanost naših ljudi tostran in onstran meje v eno

narodno občestvo, saj sta prišla iz Slovenije kar dva moška zbora: iz Mirna in Bilj.

Od zborov — vsi so bili moški — je najprej nastopil nonet iz Sovodenj, ki ga vodi Zdravko Petejan. Zapel je tri pesmi. Sledil mu je moški zbor iz Mirna pod vodstvom Antona Klančiča. Ta zbor je odpel pet pesmi, med njimi znano »A čas«. Tretji zbor, ki je nastopil pred odmorom, je bil »Mirko Filej« iz Gorice. Pod vodstvom Zdravka Klanjščka je zapel štiri pesmi.

V odmoru so imeli udeleženci možnost, da si privežejo srce in dušo z dobrim vinom, želodce pa okrepijo z domačimi jedili. Zelo okusni so bili cvrti kalamari in pečeni piščanci.

Po odmoru sta nastopila še dva zbora: iz Bilj pod vodstvom Davida Mozetiča in zbor Rupa-Peč, okrepjen z bivšimi pevci s Peči. Ta zbor je dirigiral Zdravko Klanjšček. Do veljave je prišel ponovno tudi ansambel »Kondor«. Vse točke sporeda je napovedovala Savina Kovic.

Po končanem sporedu se udeleženci še dolgo niso mogli raziti. V prijetno topli večer je odmevala slovenska pesem, končno je zmanjkalo jedače, pijača pa je bila, kot se spodobi za tako vzdušje, neizčrpna. Vse je poteklo v veliko zadovoljstvo prirediteljev in navzočih. Znova se je pokazalo, da te vrste prireditev privlačijo in da je treba z njimi nadaljevati.

Prirediteljem pa gre še eno priznanje: čisti izkupiček so namenili novemu Zavodu sv. Družine v Gorici, ki je v gradnji. Naj bi tudi v tem našli mnogo posnemovalcev!

—Jk

Življenje na slovenski gimnaziji v Celovcu

Slovenska gimnazija v Celovcu se trdno drži stare navade, da izda vsako leto šolsko letno poročilo. Ta navada izhaja še iz časov predvojne Avstrije, ko so prav tako šole izdajale svoja letna poročila, tako imenovane Jahresberichte.

Tako smo te dni dobili v roke Letno poročilo zvezne gimnazije za Slovence v Celovcu za šolsko leto 1971-72. Brošuro je uredil dr. Polanc in je kar zajetna knjižica, saj šteje 68 strani večjega formata. Iz te knjižice povzemamo nekaj podatkov, ki bodo zanimali tudi naše bralce, saj gre za gimnazijo, ki živi v podobnih razmerah kot naše srednje šole v Italiji.

V preteklem šolskem letu se je v slovensko celovško gimnazijo vpisalo 421 učencev, 216 fantov in 205 deklet. Vsak izmed osmih razredov je imel po dve paralelki. Ravnatelj je bil dr. Zablatnik, profsorski zbor je štel 30 članov. Nekateri profesorji so bili med letom precej obremenjeni, saj so npr. trije imeli tedensko več kot 30 ur pouka; tudi ravnatelj je poučeval 15 ur tedensko.

Iz poročila je razvidno, iz kakšnih družin so dijaki. Iz kmetijskih jih je 142, iz delavskih 110, obrtniških je 45, uradniških 85, iz prostih poklicev in družin upokojenec 39. Steber slovenske gimnazije so torej kmetijske in delavske družine.

Približno dve tretjini dijakov stanuje v dijaških domovih, ena tretjina se pa v šolo vozi ali živi v Celovcu. Dijaški domovi so zato nujna potreba za celovško gimnazijo. To je tudi razlog, da Mohorjeva družba sedaj zida nov dijaški dom, kajti največ dijakov in dijakinj stanuje prav v domovih Mohorjeve družbe.

Matura je v Avstriji drugačna kot pri nas. Pismene naloge so dijaki opravili od

Slovensko katoliško društvo »Hraste« v Doberdolu priredi v soboto 2. in v nedeljo 3. septembra

SEPTEMBRSKI PRAZNIK

V soboto so na programu razne igre z bogatimi nagradami, v nedeljo ob 17.30 pa nastop ansambla Janeza Jeršinovca s Planšarji. Oba dneva bo od 21. ure dalje prosta zabava.

8. do 12. maja in sicer iz slovenščine, nemščine, matematike, latinščine in angleščine. Ustna matura je bila v prvi polovici junija in se je končala 15. junija. Vsak kandidat je opravil ustni izpit iz treh predmetov, ki si jih je sam izbral.

V šolskem življenju slovenske gimnazije v Celovcu ima važno mesto vsakoletna akademija. Tudi letos so jo pripravili in sicer 4. junija v Delavski zbornici v Celovcu. Šolsko leto se je začelo 16. septembra, zaključilo pa 7. julija.

V poročilu je končno vesela novica, ki o njej poroča ravnatelj dr. Zablatnik, namreč da se nadaljujejo dela za novo poslopje za slovensko gimnazijo v Celovcu. Z gradnjo so začeli v septembru 1971 in upajo, da bodo končana ob začetku šolskega leta 1973-74; torej čez eno leto.

Koroškim rojakom želimo, da bi se njih želje kmalu in v polni meri uresničile.

Evharistični kongres v Vidnu

Tajništvo evharističnega kongresa, ki bo v Vidnu od 10. do 17. septembra, je izdalo peto številko svojega glasila »Evharistija in krajevna skupnost«. V tej številki je natančen spored raznih pobožnosti in prireditev, ki bodo v Vidnu za časa kongresa.

V petek 15. septembra bo skupno evharistično slavlje s sveto mašo za slovenske vernike iz videmske, goriške in tržaške škofije. To slavlje bo ob 16. uri v baziliki Madonna delle Grazie in ga bo vodil goriški nadškof msgr. Cocolin.

Isti dan predpoldne bodo slovenski verniki poročali na Barbano. V Marijinem svetišču na Barbani bo sv. maša ob 10. uri. Daroval jo bo škof dr. Jenko iz Kopra, ki bo tudi pridigal.

Zaključna kongresna slovesnost bo v nedeljo 17. septembra popoldne ob 16. uri v Vidnu na trgu Prvega maja, to je na velikem trgu za gradom. Odposlanec sv. očetja bo vodil koncelebracijo. Kakor nam je znano, se bodo te zaključne slovesnosti udeležili tudi ljubljanski nadškof in metropolit dr. Pogačnik, ljubljanski pomožni škof dr. Lenič in koprski škof dr. Jenko. Upamo in pričakujemo, da se bo te zaključne slovesnosti v Vidnu udeležilo lepo število naših rojakov tostran in onstran meje. In to še posebno, ako se bo slovesnosti udeležil tudi sam sv. oče. V Vidnu pričakujejo iz dneva v dan, da bo sv. oče najavil svoj prihod.

Dva nova duhovnika

To nedeljo 3. septembra bo goriški nadškof msgr. Cocolin posvetil ob 18. uri v oglejski baziliki v duhovnika bogoslovca goriškega semenišča Pavla Bonettija in Darija Franco. Mašniško posvečenje je vsekakor dogodek, ki se ga mora vedno veseliti vse škofjsko občestvo, saj je duhovnik božji dar, ki je namenjen prav temu občestvu.

Obenem bo 3. septembra minilo pet let, kar je bil msgr. Cocolin posvečen v isti baziliki za škofa. Tudi ta obletnica nas mora napolniti s hvaležnostjo do Boga, kateri nam je dal v njem ljubečega očeta in modrega vodnika, ki mu je neprestano pred očmi duhovni blagor obeh narodnostnih skupin, ki sestavljata goriško nadškofijo.

Poročila: 7.15 (samo ob delavnikih), 8.15, 11.30 (samo ob delavnikih), 13.15, 14.15, 17.15 (samo ob delavnikih), 20.15 in 23.15.

Dejstva in mnenja: 14.30 (samo ob delavnikih).

Sport: (dnevno) ob 20.00 uri.

Spored od 3. do 9. septembra 1972

Nedelja, 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 11.15 »Koča strica Toma«. Dramatizirana zgodba. 12.00 Nabožna glasba. 12.15 Vera in naš čas. 12.30 Naša gospa. 15.20 Pirandello: »Saj ni zares!« Veseloigra. 18.00 Baletna glasba. 20.30 Sedem dni v svetu. 20.45 Pratika. 22.30 Radio Olimpia.

Ponedeljek: 11.35 Opoldne z vami. 14.15 Pregled slovenskega tiska v Italiji. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.00 Radio Olimpia. 18.15 Umetnost... 18.30 Slavne simfonije. 18.45 Glasbeni sestanek v Parizu. 19.10 Odvetnik za vsakogar. 20.30 Slovenski razgledi. 22.30 Radio Olimpia.

Torek: 11.35 Pratika. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.00 Radio Olimpia. 18.15 Umetnost... 18.30 Komorni koncert. 18.50 Glasbeni vrtiljak. 19.10 Veliki detektiv iz kriminala. 19.20 Za najmlajše: »Ugrabili so dečka«. Napisala Zora Piščanc. 20.30 G. Paisiello: »Zaljubljena Nina«, opera. 22.30 Radio Olimpia.

Sreda: 11.35 Opoldne z vami. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.00 Radio Olimpia. 18.15 Umetnost... 18.30 Koncerti v sodelovanju z deželnimi glasbenimi ustanovami. 19.10 Higiena in zdravje. 19.20 Zbori in folklor. 20.30 Simfonični koncert. 21.00 Za važno knjižno polico. 21.40 Melodije v polmrazu. 22.05 Zabavna glasba. 22.30 Radio Olimpia.

Četrtek: 11.35 Slovenski razgledi. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.00 Radio Olimpia. 18.15 Umetnost... 18.30 V ljudskem tonu. 19.25 Za najmlajše: pravljice, pesmi in glasba. 20.30 M. Gorki: »Vasa Železnov«. Drama. 21.55 Skladbe davnih dob. 22.30 Radio Olimpia.

Petek: 11.35 Opoldne z vami. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.00 Radio Olimpia. 18.15 Umetnost... 18.30 Simfonična glasba deželnih skladateljev. 19.10 Na počitnice. 19.20 Zbori in folklor. 20.30 Gospodarstvo in delo. 20.45 Vokalno-instrumentalni koncert. 22.30 Radio Olimpia.

Sobota: 11.35 Poslušajmo spet. 15.45 Avtoradio. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.00 Radio Olimpia. 18.15 Umetnost... 18.30 Koncertisti naše dežele. 18.50 Poker orkestror. 19.10 R. Bednarik: Moja srečanja. 19.20 Revija zborovskega petja. 20.30 Teden v Italiji. 20.45 Stare slovenske ljudske igre: »To je moja maksima!«. 22.30 Radio Olimpia.

Širite „Katoliški glas“

Znova je možnost odkupiti pokojnine

Ob razpravi za izboljšanje pokojnin je rimski parlament znova dal možnost za odkup pokojnin v krajih bivše Avstrije. Znano je namreč, da je v teh krajih stopil v veljavo zakon o obveznem zavarovanju delavcev šele leta 1926. Zato so od leta 1920 do 1926 mnogi delavci bili socialno nezavarovani.

Sedaj je znova dana možnost, da taki delavci doplačajo socialne prispevke za tista leta in tako povečajo število let za penzijo in s tem tudi višino penzije. Vsota, ki jo je treba doplačati, je majhna, saj znaša kakih 12.000 lir. Penzija se pa občutno poveča.

Zakon velja tudi za tiste, ki sedaj bivajo v Jugoslaviji, a so svoj čas delali pod Italijo in dobivajo sedaj pokojnino. Tudi ti se lahko poslužijo novega roka za doplačilo prispevkov za socialno zavarovanje. Isto velja za ženske, ki so tista leta bile v službi, a imajo za penzijo premalo let. Za vse informacije se prizadej lahko obrnejo na sindikate ali na patronat ACLI.

ZA KMETOVALCE

Dojočila za trgateg in vrenje mošta na Tržaškem

Prefektura v Trstu je dne 26. junija 1972 izdala odlok, s katerim določa, da mora biti trgateg na Tržaškem opravljena v času od 20. avgusta do 30. nov. 1972.

Vinske tropine je treba pospraviti do 20. decembra 1972. Preko tega roka je dovoljeno držati tropine le, če so namenjene za izdelovanje lahkega vina ali za destilacijo v pooblaščenih obratih ali za živinsko krmo, toda z dodatkom živinske soli ali za krmo in gnojila v skisani ali suhi obliki ali za industrijsko uporabo.

Vrenje in povrevanje mošta mora biti izvedeno v času od 20. avgusta do 31. decembra 1972. Kasnejša vrenja je treba brezopno javiti na urad za nadzorstvo in zatiranje potvorb pri poskusnem zavodu za vinogradništvo v Coneglianu (Servizio Vigilanza e Repressione delle Frodi - Istituto Sperimentale della Viticoltura - Conegliano). Pri tem je treba upoštevati določila, ki jih vsebuje 4. člen omenjenega odloka.

Prijavite zaloge lanskega vina

Najkasneje do 6. septembra je treba prijaviti na pristojnem trošarinskem uradu zaloge lanskega vina kot so bile na dan 31. avgusta. Prijava je obvezna za pridelovalce vin in trgovce na debelo. Po 6. septembru bodo trošarinski uradi smeli izstavljati spremnice za prevoz vina le za prijavljene količine. Prijave sprejema tudi Zveza neposrednih obdelovalcev, Trst, ul. Roma 20 vsak delavnik od 6. do 13 in od 16. do 19. ure, razen ob sobotah.

Obvezno cepljenje proti slinavki

Ministrstvo za zdravstvo je določilo, da se mora v času od 15. septembra do 15. decembra 1972 izvesti cepljenje goveje živine, stare nad tri mesece. Od 1. aprila do 30. junija pa bodo cepili ovce, koze in teleta, ki so medtem dosegla starost treh mesecev. Cepivo je brezplačno, le stroški cepljenja, ki so približno enaki lanskim, so v breme kmeta. Cepljenje bodo izvajali občinski ali posebej pooblašeni veterinarji.

OBVESTILA

Duhovna obnova za Marijino družbo in tudi druge žene in dekleta bo v nedeljo 10. septembra pri uršulinkah v Gorici. Začetek ob 9. uri, zaključek pa ob 6^h zvečer s sv. mašo. Duhovno obnovo bo vodil g. Lukan, lazarisat z Mirenskega grada.

»Eshatologija«, ki jo je napisal pok. msgr. dr. Jakob Ukmar, bo izšla v začetku meseca novembra.

Ravnateljstvo znanstvenega liceja »France Prešeren« v Trstu obvešča, da pričnejo vsi popravni izpiti v jesenskem roku šolskega leta 1971-72 na znanstvenem liceju, višji gimnaziji in klasičnem liceju dne 4. septembra ob 8.30 s pismeno nalogo iz slovenščine. Razpored ostalih pismenih in ustnih izpitov je objavljen na oglasni deski šole.

DAROVI

Za Zavod sv. Družine: družbenica iz Gorice 50.000; N. N. v spomin na pok. Viktorijo Jančič vd. Vidic 10.000; N. N. ob peti obletnici smrti pok. msgr. Alojzija Novaka 50.000; Jakob Žakelj iz Clevelanda (ZDA) 37.950 (66 USA dol.); Stefka Ravnik, Kalifornija (ZDA) 20 USA dol., t. j. 11.500; Marica K. L. 1.000 lir.

V počastitev spomina pok. Roze Čučat daruje P. D. iz Gorice za slovenski misijon na Madagaskarju 20.000 lir.

Ob tretji obletnici smrti dekana Alojzija Pavlin daruje sestra Marija za Zavod sv. Družine, Alojzijevešče in Katoliški dom po 2.000 lir in za Katoliški glas 500 lir.

V spomin pok. Marije Zupančič daruje družina Antona Pertot 5.000 lir za novi tlak za cerkev v Barkovljah; v isti namen daruje skupina iz Barkovelj 21.000 lir.

Za katoliški tisk: Tončka D., Gorica, 3.000 lir.

Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: Trgovski 70 lir, osmrtnice 100 lir, k temu dodati 8% davek za registrski urad.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo